

Seksuelle krenkelser

Av Kari Margrethe Solvang

(Hentet fra heftet "Menneskefiskere: En ressurs for ledere i barne- og ungdomsarbeid")

Når du slår noen i hodet med en kjevle, så kaller du det ikke baking. Det er vold og kjevlen er et slagvåpen. Når noen blir utsatt for seksuelle krenkelser, så kaller du det ikke sex. Det er maktmisbruk, og hvor seksualiseringen er et redskap for å utøve makt!

Alle ansatte i NLM skal være kjent med organisasjonens retningslinjer og forståelse av seksuelle krenkelser. Det er viktig at frivillige også kjenner til organisasjonens retningslinjer og forståelse. Dermed gjelder dette også ledere på leir.

Hva er seksuelle krenkelser?

Seksuelle krenkelser handler først og fremst om misbruk av makt. Med seksuelle krenkelser menes at den som har størst makt i en relasjon mellom personer i et asymmetrisk maktforhold, anvender en seksualisering av relasjonen på en slik måte at den andres intimitetsgrenser blir krenket.

Med asymmetrisk maktforhold betyr at den ene personen har mer makt enn den andre i relasjonen. Denne ubalansen i makt kan f.eks. skyldes forskjell i alder, modenhet, posisjon, autoritet, rolle, tillit, sårbarhet, kunnskap og erfaring.

Nulltoleranse for seksuell trakassering og seksuelle krenkelser

I NLM er det nulltoleranse for seksuell trakassering og seksuelle krenkelser og overgrep. Dette gjelder for ansatte, tillitsvalgte og frivillige medarbeidere innenfor alle virksomhetsområder som NLM har ansvar for i Norge og internasjonalt. NLM skal være et trygt sted å være for alle, og alle som er med i vårt arbeid skal oppleve seg sett og ivaretatt.

Som organisasjon er vi helt avhengig av tillit. Det betyr at foreldre som sender barna på leir skal være sikre på at dette er et tema som NLM tar på alvor, tematiserer og har rutiner både når det gjelder forebygging og håndtering når vanskelige situasjoner skjer.

Siden organisasjonen er avhengig av tillit er det avgjørende at en som er ansatt eller har et tillitsverv/frivillig lederengasjement som leirleder har kunnskap nok til å forstå hvordan en skal møte og ta vare på mennesker som er i en sårbar situasjon. Det er også grunn til å forvente en livsførsel som er i tråd med Bibelens ord om ansvarlighet i forhold til egen maktposisjon og seksualitet.

Forebygging

Det viktigste vi kan gjøre for å motvirke at seksuelle krenkelser skjer hos oss er forebyggende tiltak som skal virke holdningsskapende. Å snakke sammen om hvordan vi ønsker å ha det, være bevisst på hva vi gjør og snakke om seksualitet på en respektfull måte.

Den som innehar en stilling eller en formell rolle som gir makt, har alltid ansvaret for at grenser ikke blir overtrådt. Det gjelder også om det er den andre som inviterer til seksuelle handlinger. Som leirleder er du nettopp i en slik formell rolle og det er viktig at du er bevisst på denne rollen.

På samme måte må f.eks. en sjelesørger aldri under noen omstendigheter innlede et seksuelt forhold til en som oppsøker sjelesorg, heller ikke om den som kommer, oppfordrer til det. Å skaffe seg seksuell omgang ved bruk av stilling eller tillitsforhold er også straffbart etter straffeloven!

Kort om prosedyre

I NLM har vi retningslinjer som også sier noe om hvordan vi går fram straks vi får kjennskap til en sak. To korte punkt som alle kan huske, er at:

- informasjon raskest mulig og aller helst skal direkte til generalsekretær. Dette gjelder også anonyme henvendelser.
- den som får meldingen/henvendelsen under ingen omstendighet selv skal ta opp saken med den som er blitt anklaget for krenkelsene. Det kan være til stor skade både for den utsatte, for eventuell politietterforskning og for den videre saksbehandling.

Fullstendige retningslinjer finner du her:

<http://www.nlm.no/nlm/ressurser/dokumenter/instrukser-og-retningslinjer/retningslinjer-for-haandtering-av-seksuelle-krenkelseser>